

MOCIÓ PER A LA PROLONGACIÓ DE LA VIA VERDA D'OJOS NEGROS FINS AL PORT DE SAGUNT

Dolors Gimeno Valero, portaveu del Grup COMPROMÍS a la Diputació de València, a l'empara del que disposen els articles 19, 20 i 55b del Reglament d'Organització i Funcionament dels òrgans col·legiats de la Diputació de València (BOP 20.04.2022), presenta per al seu debat i votació en el ple la moció següent:

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La infraestructura ferroviària coneguda com a Via Minera connectava les mines de la serra Menera a Ojos Negros (Terol) amb les instal·lacions portuàries del Port de Sagunt fins on transportava el mineral de ferro tant per a embarcar-lo com per a alimentar els alts forns de Sagunt. De fet, enguany, es compliran els 125 anys de la posada en funcionament, el 1900, de la Compañía Minera de Sierra Menera (CMSM), que va estar activa fins al 1987. La via fou abandonada el 1973, però ha mantingut moltes de les infraestructures com ara ponts, viaductes, estacions, passos a nivell i túnels.

Des del 2001, l'antic traçat ferroviari ha esdevingut una via verda, coneguda com a Via Verda d'Ojos Negros, que en el seu tram pel País Valencià depèn de la Generalitat Valenciana. Una via que forma part del projecte Vies Verdes de la Fundació dels Ferrocarrils Espanyols depenent del Ministeri de Transport i Mobilitat Sostenible, fundació que té estand propi en Fitur, la Fira Internacional de Turisme, com hem tornat a comprovar en l'edició d'enguany mateix. (<https://viasverdes.com/index.asp>).

La Via Verda d'Ojos Negros ha anat creixent en el seu traçat, tant per Aragó com pel País Valencia i, en l'actualitat, compta amb més de 200 km i és la més llarga de tot l'estat espanyol. Aproximadament la meitat del traçat transcorre per País Valencià. Es tracta, per tant, d'una via que connecta pobles, comarques, províncies i comunitats autònomes, des de l'interior cap al litoral, i transcorre per importants paratges naturals i llocs d'interés patrimonial (<https://viasverdes.com/itinerarios/ojos-negros-c.valenciana/>).

L'última de les ampliacions del traçat al País Valencià ha sigut el tram des d'Albalat dels Tarongers fins a Sagunt i el tram de connexió amb un altra via verda important, la Via Xurra, que connecta Puçol amb València travessant la comarca de l'Horta Nord. (<https://viasverdes.com/itinerarios/xurra/>). Una ampliació que es va posar en marxa el juliol passat.

Així, la Via Verda d'Ojos Negros ha esdevingut un itinerari molt freqüentat pel turisme d'esport i de natura que, ahora, dona a conèixer el patrimoni natural, artístic i històric dels municipis per on transcorre, així com la seua gastronomia i la seua cultura festiva. Un revulsiu per als pobles menuts d'interior. I, especialment, pel que fa a la vall del Palància i la comarca del Camp de Morvedre, l'última de les comarques de la província de València al nord.

Ara mateix, només queda per projectar i executar un últim tram que hauria de connectar amb el Port de Sagunt, amb el litoral, per tal de recuperar i completar el traçat original amb la destinació final i històrica.

CSV (Código de Verificación Segura)	GEDE-173918779656565967673851320927	Fecha y Hora	10/02/2025 12:43:16	
Normativa	Este documento incorpora firma electrónica reconocida que cumple con el Reglamento de la UE 910/2014 y Ley 6/2020			
Firmado por				
Url de verificación	https://www.sede.dival.es/opencms/opencms/portal/index.jsp?opcion=validaCSVSe&CSV=GEDE-173918779656565967673851320927		Página	

ca, el port. De fet, l'Ajuntament de Sagunt ja hi compta amb una proposta que aprofita de nou alguns trams i infraestructures de l'antic traçat ferroviari i també el carril bici hui ja existent del camí de la Mar.

Aquest tram permetria connectar amb la xarxa europea EuroVelo, concretament amb la ruta 8 del Mediterrani (<https://www.eurovelospain.com/regiones/comunidad-valenciana/>) que transcorre més o menys pel litoral des de Cadis fins a Atenes i, alhora, en la zona que ens ocupa, connectar amb els parcs naturals de la marjal dels Moros i dels Estanys d'Almenara, en aquest cas després de recórrer la Vall de Segó. Dos espais naturals que formen part de les zones humides d'especial protecció i interès mediam-biental incloses dins de la Red Natura 2000.

(https://www.miteco.gob.es/va/biodiversidad/temas/espacios-protegidos/red-natura-2000/rn_espana.html).

A més de connectar amb el patrimoni industrial dels Alts Forns, que forma part de la Ruta Europea del Patrimoni Industrial-ERIH (<https://www.erih.net/about-erih/erih-membership/erih-members/puerto-de-sagunto>); el Grau Vell i les platges de Sagunt, del Port de Sagunt i de Canet d'en Berenguer.

Recuperar aquest últim tram comportaria, per tant, posar en valor un patrimoni natural i històric d'interés social indubtable, però també d'interés econòmic, ja que aquest tipus de vies constitueixen un element ideal per a promoure en la nostra societat un turisme sostenible i responsable, una nova cultura de l'oci i de la mobilitat no motoritzada. Tot això per mitjà de l'ús d'infraestructures hui en desús que poden posar en valor un patrimoni ambiental i ferroviari sovint oblidat.

De fet, l'Ajuntament de Sagunt ja compta amb un centre d'interpretació de la Via Verda d'Ojos Negros amb el suport de València Turisme de la Diputació de València.

(https://www.saguntoturismo.com/sagunto/web_php/index.php?contenido=fichaPoi_coconut&idPoi=302&idNivel=348&mode=folder&order=asc&lang=10)

Per tots aquests motius, el Grup Compromís de la Diputació de València proposa al ple l'adopció dels següents

ACORDS

PRIMER.- Instar la Generalitat Valenciana, per mitjà de la Conselleria de Medi Ambient, Infraestructures i Territori, a la redacció del projecte i l'execució posterior de l'últim tram de la Via Verda d'Ojos Negros fins a la seua destinació final, el Port de Sagunt, tot respectant com més millor el traçat original i històric fins al port mateix, fins al litoral.

SEGON.- Instar la Conselleria de Medi Ambient, Infraestructures i Territori perquè la retolació de la senyalització i la informació de la Via Verda d'Ojos Negros estiga tota també en valencià.

CSV (Código de Verificación Segura)	GEDE-173918779656565967673851320927	Fecha y Hora	10/02/2025 12:43:16	
Normativa	Este documento incorpora firma electrónica reconocida que cumple con el Reglamento de la UE 910/2014 y Ley 6/2020			
Firmado por				
Url de verificación	https://www.sede.dival.es/opencms/opencms/portal/index.jsp?opcion=validaCSVSe&CSV=GEDE-173918779656565967673851320927	Página	2/3	

TERCER.- La Diputació de València col·laborarà amb la Generalitat i els municipis de la província per on transcorre la via verda d'Ojos Negros per a posar en valor i difondre aquesta infraestructura, tant des del punt de vista de la mobilitat sostenible com per l'atractiu turístic.

QUART.- Remetre aquest acord a la Conselleria de Medi Ambient, Infraestructures i Territori; a l'Ajuntament de Sagunt i a la resta d'ajuntaments de la província de València per on transcorre la Via Verda d'Ojos Negros.

València, 10 de febrer de 2025

Dolors Gimeno Valero
Portaveu del Grup Compromís a la Diputació de València

CSV (Código de Verificación Segura)	GEDE-173918779656565967673851320927	Fecha y Hora	10/02/2025 12:43:16		
Normativa	Este documento incorpora firma electrónica reconocida que cumple con el Reglamento de la UE 910/2014 y Ley 6/2020				
Firmado por					
Url de verificación	https://www.sede.dival.es/opencms/opencms/portal/index.jsp?opcion=validaCSVSe&CSV=GEDE-173918779656565967673851320927		Página		3/3